

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์: พฤติกรรมของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการสอนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ชื่อผู้เขียน: นายสุชาติ ปวงแก้ว

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต: สาขาวิชาประถมศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

อาจารย์ ดร. วรรณ	ไวยกุล	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ไพบูลย์	อุบัน โน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์	มัลลาลอง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประชากรที่ใช้ ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง จำนวน 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน แบบประเมินพฤติกรรมการสอน และแบบสอบถาม

การสังเกตพฤติกรรมการสอนจะทำการสังเกตพฤติกรรมครู 38 คน ๆ ละ 3 ครั้ง รวม 114 ครั้ง เพื่อบันทึกความถี่และประเมินระดับคุณภาพของพฤติกรรมการฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 7 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการสังเกต ทักษะการวัด ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างมิติกับมิติและมิติกับเวลา ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล ทักษะการลงความคิดเห็นจากข้อมูล และทักษะการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การคำนวณหาค่าร้อยละของพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติและการพรรณนา สำหรับการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เตตราคอร์ริค (Tetrachoric Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยปรากฏว่า

ก. พฤติกรรมการสอนของครู

1. ด้านการเตรียมการสอน พบว่า พฤติกรรมการเตรียมการสอนด้วยการศึกษาคู่มือหรือแนวการสอนที่ครูปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดและคุณภาพของพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ส่วนการเตรียมการสอนด้วยการบันทึกการสอน มีการปฏิบัติและคุณภาพของพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ด้านการดำเนินการสอน พบว่า พฤติกรรมของครู ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ และพฤติกรรมส่วนใหญ่ครูยังเป็นศูนย์กลาง ในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า พฤติกรรมการใช้เครื่องมือวัดผลด้วยการสังเกตหรือซักถามหรือทดสอบและการจัดกิจกรรมการวัดผลและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก และคุณภาพของพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
4. การใช้คำถามของครู พบว่า มีลักษณะเน้นความคิดโดยมีคำตอบหลายทางและลักษณะเน้นความความคิดโดยมีคำตอบทางเดียว มีพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติและคุณภาพของพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
5. นักเรียนได้รับการฝึกทักษะการสังเกตมากที่สุด ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล เป็นลำดับรองลงมา สำหรับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการฝึกน้อย ได้แก่ ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างมิติกับมิติและมิติกับเวลา ทักษะการวัด และทักษะการทดลอง ตามลำดับ

ข. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอน

1. พื้นฐานทางด้านการศึกษาของครูที่มีวุฒิปริญญาตรีกับต่ำกว่าปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์น้อย (ร้อยละ $r_c = 0.14$)
2. การได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียนและเพื่อนร่วมงาน และความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความสำคัญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อชีวิตประจำวัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ปานกลาง ($r_c = 0.33$)

Thesis Title: Prathom Suksa 1 Teachers' Behaviors in Teaching
Science Process Skills

Author: Mr. Suchat Pongkeo

M.Ed. : Elementary Education

Examining Committee:

Lecturer Dr. Wirat	Waiyakul	Chairman
Lecturer Paiboon	U-panno	Member
Assist. Prof. Prasit	Malumpong	Member

Abstract

This research was aimed at examining science process skills instructional behaviors and factors related to such behaviors of Prathom Suksa 5 teachers. Study population comprised 38 teachers from primary schools under the Hang Chat District Office of Primary Education, Lampang Province. Data collection instruments were Instructional Behaviors Observation Check List, Instructional Behaviors Evaluation Form and Questionnaire.

Instructional behaviors of all 38 teachers were observed, three times per teacher, totalling 114 times.

Frequencies and quality levels of science process skills instruction and skills were recorded and evaluated. Those skills involved 7 areas, namely, observation, measurement, categorization, establishment of relationships between space and space and space and time, data organizing and communicating, data-based inference, and experimentation.

Teacher instructional behaviors were analyzed using percentage, quality levels average and description, and relationships between instructional behaviors and related factors using tetrachoric correlation coefficient.

Findings were as follows :

A. Teacher Instructional Behaviors

1. As regards teaching preparation it was discovered that consulting teacher manual or teaching guidelines was most practiced and the quality of behaviors in this regard rated good. However, preparation behaviors via instructional recording and their quality were rated fair or at a medium level.

2. As regards actual instruction it was found that teacher behaviors were not in accordance with set inquiry instruction processes and steps. Most instructional behaviors were still teacher-centered.

3. As regards measurement and evaluation it was discovered that observations or questioning or testing and organizing measurement and evaluation activities corresponding to objectives and contents were most and much practiced. The quality of behaviors was rated at a medium level.

4. As regards teacher questioning it was discovered that questions emphasizing critical thinking with a number of possible answers and with one single answer were fairly presented and their quality was rated at a medium level.

5. Skills drilled were ranked as follows and in descending order : observation, categorization, data organizing and communicating, establishment of relationships between space and space and space and time, measurement, and experimentation, respectively.

B. Factors Related to Instructional Behaviors

1. Educational background and credentials of teachers, i.e., teachers with B.A. and sub-B.A. degrees, were little correlated with science process skills instruction behaviors ($r_t = 0.14$).

2. Support from school administrators and colleagues and opinions on value of science and technology to daily life were found to be fairly correlated with science process skills instruction behaviors ($r_t = 0.33$).